VOORBLAD

ONTWERP **zaaknummer: 488332**

RAADSVOORSTEL

Onderwerp:	Project Inwoner in Beeld
Programma:	4. Zorgen en samenleven

Forum:	Oordeelsvormend	
Portefeuillehouder	Eva Boswinkel	
Inlichtingen bij:	Braat, Prisca	
	Tel: 0628946103	E-mailadres: P.Braat@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Kaderstellend Budgetrecht
Beleidsvrijheid:	Ruim
Programmabegrotingswijziging:	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

1. de Kaderstellende notitie project ‘Inwoner in Beeld’ vast te stellen;
2. kennis te nemen van het Plan van aanpak Inwoner in Beeld 2023 - 2025;
3. akkoord te gaan met de projectkosten van €3.000.000 voor de totale looptijd van 3 jaar voor de uitvoering van het Plan van aanpak Inwoner in Beeld;
4. een bedrag van €2.000.000, zijnde het resultaat op de BUIG 2022, te onttrekken aan het voordelige rekeningresultaat 2022 en te doteren aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve inwoner in beeld;
5. voor de jaren 2024 en 2025 jaarlijks een budget van €500.000 (als taakstelling) op te nemen in de begroting 2024 en 2025 binnen het sociaal domein (programma 3 voor de productnummers 600 en 640 en programma 4 met uitzondering van productnummers 120, 140 en 530).

TOELICHTING

Inleiding
Het is sinds 2018 niet langer een wettelijke verplichting voor de gemeente om in het kader van de Participatiewet heronderzoeken uit te voeren. Onder druk van bezuinigingen is daarom de afgelopen jaren het aantal contactmomenten met bijstandsgerechtigden teruggebracht, en is de inkomensgrens voor minimaregelingen afgeschaald naar 110%.
Door deze oorzaken zijn inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen lange tijd niet gesproken door de gemeente. Hierdoor hebben we de persoonlijke situatie, talenten en mogelijkheden tot participatie van onze bijstandsgerechtigden niet altijd (goed) in beeld. Inwoners krijgen hierdoor niet de ondersteuning die zij nodig hebben en het risico op een langere verblijfsduur in de bijstand wordt in de hand gewerkt.
Op 10 oktober 2022 hebben we u met het memo *Signalen over de begeleiding en activering van inwoners* geïnformeerd dat onze bijstandsgerechtigden lange tijd niet gezien of gesproken zouden zijn door de gemeente. Een nadere verkenning wees uit dat deze signalen niet op zichzelf stonden. In het raadsmemo hebben we aangegeven dat we bij u terug zouden komen met een plan van aanpak om de situatie op zo kort mogelijke termijn te verbeteren.

Beoogd effect
Het doel van Inwoner in Beeld is dat we op korte termijn alle (circa 1400) Zutphense inwoners met een bijstandsuitkering (weer) in beeld krijgen en ze structureel in beeld houden. Het herstellen van vertrouwen, klantgerichtheid en de menselijke maat staan daarbij centraal.
Het beoogde effect is dat onze inwoners een zinvolle invulling krijgen/hebben van hun bestaan en naar vermogen kunnen meedoen in de maatschappij. We geloven dat werk en vrijwilligerswerk hierin een belangrijke rol vervullen, en voor voldoening, zelfwaardering en zelfontplooiing zorgen. En dat inwoners beter op de hoogte zijn van hun rechten en plichten en zij meer gebruik maken van de beschikbare (minima)regelingen.
Dit proces kan mogelijk ook een uitstroom van (een deel van) de inwoners uit de bijstand opleveren. Ook kan het leiden tot een toename van deelname aan minimaregelingen. Omdat we de inwoners nu niet goed in beeld hebben, kunnen we daar nu geen concrete getallen en bedragen aankoppelen

Argumenten
1.1 en 2.1 De huidige situatie sluit niet meer aan bij onze visie op het Sociaal Domein
Met het voorliggende plan van aanpak geven we een vervolg aan de beweging die de gemeenteraad van Zutphen heeft ingezet met een herijkte visie op het Sociaal domein, het programma Krachtig Zutphen en het Investeringsprogramma Sociaal Domein om onder meer te komen tot een nieuwe, meer mensgerichte aanpak. Ook anticipeert het plan van aanpak op de nieuwe koers die minister Schouten met de aanstaande wijzigingen in de Participatiewet inzet, en die meer ruimte geeft aan de menselijke maat in de Participatiewet. Tot slot geeft het plan van aanpak invulling aan het huidige coalitieakkoord, waarin het streven naar een regelarme bijstand en werken vanuit vertrouwen en het voornemen om te komen tot een nieuwe visie op Participatie, zijn opgenomen. Het plan van aanpak borduurt tevens voort op de inzichten die zijn opgedaan met eerdere projecten, zoals het project Project Vliegwiel Waterkwartier. Deze inzichten worden meegenomen in een uitvoeringsplan.

1.2 en 2.2 De situatie vraagt om een meerjarige aanpak
Om inwoners goed in beeld te krijgen en in beweging te kunnen brengen, is een intensieve, persoonlijke en structurele aanpak om vertrouwen bij de inwoners op te bouwen, vereist. De ervaringen die zijn opgedaan met het Vliegwiel Project Waterkwartier (Krachtig Zutphen) en het project Focus Klanten/Vervolgcontacten (Investeringsprogramma Sociaal Domein) hebben ons inzichten opgeleverd wat er nodig is om inwoners die lang niet gesproken zijn te activeren. Dit vraagt om investeringen in de relatie met de inwoner èn om investeringen in onze medewerkers (gespreksvoering vakmanschap) en bedrijfsvoering. De secundaire kosten zoals investeringen in bedrijfsvoering, zijn nu niet meegenomen in de kosten.

We starten met een herstelfase waarin gesproken wordt met bijstandsgerechtigden.
- In deze gesprekken komen alle leefgebieden aan bod en wordt met de bijstandsgerechtigde een plan van aanpak opgesteld, of wordt het bestaande plan geactualiseerd.

- Om in de toekomst de inwoners goed te kunnen volgen wordt tijdens deze fase ook de monitoring op orde gebracht. Zo krijgen we een goed beeld van de mogelijkheden en problemen van onze inwoners, kan voortgang goed gevolgd worden en faciliteren we integraal werken.
- De herstelfase dient als nulmeting om data weer op orde te krijgen en datagericht werken mogelijk te maken.
- Tot slot gaan we in deze fase in gesprek met lokale samenwerkingspartners over bestaande en te ontwikkelen doorverwijsmogelijkheden voor inwoners. Het gaat hier bijvoorbeeld om gerichte begeleiding en mogelijkheden voor inwoners om ervaring en vaardigheden op te doen.

Voor deze vernieuwing in de gemeentelijke werkwijze is een projectmatige aanpak nodig om veranderingen in beleid, cultuur en processen mogelijk te maken. In de **ontwikkelfase**, die deels gelijk oploopt met de herstelfase, actualiseren we ons beleid, uniformeren we onze werkprocessen en zetten we in op deskundigheidsbevordering van onze medewerkers. We voorzien dat we deze ontwikkelfase in 2025 afronden.
De **derde** en laatste **fase** omvat het evalueren van de aanpak en structureel borgen ervan.
3.1, 4.1 en 5.1 Om snelheid te kunnen maken is extra menskracht en investeringsbudget nodig
De uitvoering van het plan vindt zoveel mogelijk plaats met bestaande formatie. Daarnaast hebben we voor een projectmatige en voortvarende aanpak extra budget nodig voor:
- Inzet van (tijdelijk) extra fte
- Deskundigheidsbevordering van medewerkers
- Ontwikkelen van voorzieningen

Kanttekeningen
1.1 de benodigde capaciteit kan mogelijk niet (volledig) vervuld worden
De krapte op de arbeidsmarkt kan ervoor zorgen dat de capaciteitsvraag voor het uitvoeren van het plan van aanpak niet (volledig) gevuld kan worden. Om hierop te anticiperen, wordt tijdelijk extra fte aangetrokken (via externe bureaus) en vooral ingezet voor de herstelfase. We schatten dit risico in als hoog/midden.
Een periode van krapte op de arbeidsmarkt wordt vaak gevolgd door een oplopende werkloosheid. Dit kan gevolgen hebben voor de mogelijkheden die wij onze inwoners kunnen bieden ter activatie naar (vrijwilligers)werk. We schatten dit risico in als hoog/midden.

1.2 mogelijke wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen invloed hebben
Een ander risico vormen tussentijdse wijzigingen in wet- en regelgeving. De Participatiewet is een 'hot-topic' op dit moment, waarbij er afgelopen jaar al een landelijke wijziging is doorgevoerd om meer ruimte te bieden voor de menselijke maat, namelijk door wijzigingen in de kostendelersnorm. Soortgelijke wijzigingen kunnen het ontwikkeltraject beïnvloeden. We schatten dit risico in als laag.

1.3 we zijn afhankelijk van de capaciteit en planning van samenhangende gemeentelijke werkprocessen
Tot slot zien we een risico in de afhankelijkheid en samenwerking van andere gemeentelijke werkprocessen. Er moet voldoende tijd en prioriteit zijn voor dit project. *We schatten dit risico in als midden*. We vinden het een belangrijke taak voor de projectleider en het management om dit risico te beheersen.

1.4 financiering 2024 en 2025 hangt af van een positief resultaat in programma 4
Mocht het resultaat uit programma 4 niet tot een positief resultaat leiden in 2024 en 2025 dan wordt dit tijdig gemeld in de reguliere rapportages. Het college is zich bewust dat hiermee een voorschot wordt genomen op de bestemming van het jaarsaldo.

Financiën
Voor de totale looptijd hebben we een bedrag van €3.000.000 - nodig voor de uitvoering van het Plan van aanpak Inwoner in Beeld.

Voor de komende 3 jaar 2023-2024-2025	**FTE**	**Schaal**	**Bedrag 2023-2026**
Uitvoering inkomen	4,0	Schaal 8-9	€ 850.000
Uitvoering werk	3,0	Schaal 8-9	€ 630.000

Uitvoering administratie / receptie werk & inkomen	2,0	Schaal 6	€ 360.000
Projectleider / beleidsmedewerker	0,78		€ 440.000
Proces/management	1,5 jaar 2023-2024		€ 100.000
Deskundigheidsbevordering			€ 120.000
Innovatiebudget voor het ontwikkelen van voorliggende voorzieningen/re-integratie instrumenten	2 jaar 2024-2025		€ 200.000
Onvoorzien ICT/monitoring			€300.000
Totaal			€ 3.000.000

Dekking kan plaatsvinden door een bedrag van €2.000.000, zijnde het resultaat op de BUIG 2022, te onttrekken aan het voordelige rekeningresultaat 2022 en te doteren aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve inwoner in beeld; en voor de jaren 2024 en 2025 jaarlijks een budget van €500.000 (als taakstelling) op te nemen in de begroting 2024 en 2025 binnen het sociaal domein (programma 3 voor de productnummers 600 en 640 en programma 4 met uitzondering van productnummers 120, 140 en 530).

Hierbij willen we wel het risico benoemen dat veranderende economische ontwikkelingen (recessie) van invloed kunnen zijn op de in- en uitstroom van onze inwoners in de bijstand. Dit kan een negatieve invloed hebben op de financieringsmogelijkheid vanuit programma 4.

Communicatie
Om het vertrouwen van de inwoner te herstellen en te behouden, is de communicatie met de bijstandsgerechtigden van belang. Een vertrouwensrelatie opbouwen kost tijd. Daarom wordt ingezet op het voeren van drie gesprekken per inwoner tijdens de herstelfase. Om dicht bij de inwoner te komen staan moeten we gebruik maken van B1 taalniveau, zowel tijdens de gesprekken als in de brieven die verstuurd worden en zetten we in op deskundigheidsbevordering van onze medewerkers.

Uitvoering
Na besluitvorming in uw gemeenteraad stellen we een uitvoeringsplan op voor de herstelfase waarmee de projectleider, medewerkers en management aan de slag kunnen. De portefeuillehouder is hierin de bestuurlijk opdrachtgever. Er komt een projectplan voor de beleidsmatige ontwikkeling en de verdere vorm van borging na de herstelfase. We willen dit goed en gedegen oppakken.
Tijdens de uitvoering van het plan van aanpak wordt de volgende planning aangehouden:

1. Herstelfase in 2023-2024; Start 1 april met het uitvoeringsplan herstelfase.
2. Ontwikkelfase in 2023-2025
    a. Medio 2023 een projectplan opstellen voor de borging na herstelfase
    b. Medio 2024 beginnen met de uitvoering
    c. Continu leren, evalueren en bijsturen
3. Evaluatie en borging in 2025

Evaluatie
Over de voortgang informeren wij u via de P&C-cyclus. De herstelfase wordt apart geëvalueerd na afronding. Het traject wordt afgesloten met een evaluatierapport en wordt gedeeld met de gemeenteraad.

Bijlage(n) raad

Kaderstellende notitie Inwoner in Beeld
Plan van aanpak Inwoner in Beeld 2023- 2025

Stukken die ter inzage liggen

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders met nummer 488332;

b e s l u i t:

gelet op artikel(en) 7 en 44a van de Participatiewet;

1. de Kaderstellende notitie project ‘Inwoner in Beeld’ vast te stellen;
2. kennis te nemen van het Plan van aanpak Inwoner in Beeld 2023 - 2025;
3. akkoord te gaan met de projectkosten van €3.000.000 voor de totale looptijd van 3 jaar voor de uitvoering van het Plan van aanpak Inwoner in Beeld;
4. een bedrag van €2.000.000, zijnde het resultaat op de BUIG 2022, te onttrekken aan het voordelige rekeningresultaat 2022 en te doteren aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve inwoner in beeld;
5. voor de jaren 2024 en 2025 jaarlijks een budget van €500.000 (als taakstelling) op te nemen in de begroting 2024 en 2025 binnen het sociaal domein (programma 3 voor de productnummers 600 en 640 en programma 4 met uitzondering van productnummers 120, 140 en 530).

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de gemeente
Zutphen, gehouden op:

De voorzitter, de griffier,